

Zakon
o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju

Član 1

U Zakonu o poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Službeni list CG", broj 56/09) u članu 4 stav 2 riječi: "od 10 godina" zamjenjuju se riječima: "od sedam godina".

Član 2

Član 26 mijenja se i glasi:

“Realizaciju sredstava podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju vrši Ministarstvo, na način i pod uslovima utvrđenim Agrobudžetom.

Realizaciju sredstava podsticaja za korišćenje finansijske podrške, za mjere ruralnog razvoja finansiranih iz Instrumenta za pretpristupnu pomoć Evropske unije (IPA), vrši organizaciona jedinica ministarstva za IPARD plaćanja (u daljem tekstu: IPARD Agencija).

Realizacija i postupak korišćenja sredstava iz stava 2 ovog člana, uređuju se propisom Vlade."

Član 3

Čl. 27 do 30 brišu se.

Član 4

U članu 30 i drugim odredbama zakona riječ "Agencija" u različitom padežu zamjenjuje se riječju "Ministarstvo" u odgovarajućem padežu.

Član 5

U članu 32 st. 4 i 5 brišu se.

Član 6

U članu 39 stav 1 poslije riječi "hrane" dodaje se zarez i riječi: "i uslove za njihovo stavljanje na tržište".

Član 7

U članu 63 al. 2 i 3 brišu se.

Član 8

Poglavlje "XIII. Savjet za poljoprivredu i ruralni razvoj" i čl. 69, 70 i 71 brišu se.

Član 9

U članu 75 uvodna rečenica stava 1 mijenja se i glasi:
"Novčanom kaznom od 500 eura do 5.500 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:".

Stav 2 mijenja se i glasi:
"Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200 do 1.500 eura."

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:
"Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 5.000 eura."

U stavu 3, riječi: "od jednostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori" zamjenjuju se riječima: "od 50 eura do 1.000 eura".

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 4 i 5.

Član 10

Poslije člana 76 dodaje se novi član, koji glasi:

"Član 76a

Propis iz člana 26 ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Član 11

Čl. 77 i 78 brišu se.

Član 12

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 63 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list CG", broj 40/11).

Član 13

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

ODREDBE ZAKONA O POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU KOJE SE MIJENJAJU

Strategija proizvodnje hrane i razvoja ruralnih područja

Član 4

(1) Strategijom proizvodnje hrane i razvoja ruralnih područja (u daljem tekstu: Strategija) utvrđuju se dugoročni pravci razvoja poljoprivrede i ruralnih područja, odnosno agrarne politike.

(2) Strategiju donosi Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na period od 10 godina.

Realizacija podsticaja

Član 26

Realizaciju sredstava podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju vrši organ uprave nadležan za poslove plaćanja u poljoprivredi (u daljem tekstu: Agencija).

Nadležnost Agencije

Član 27

(1) Agencija vrši stručne i sa njima povezane upravne poslove, koji se odnose na:

- sprovođenje mjera agrarne politike i politike ribarstva;
- sprovođenje programa međunarodne podrške poljoprivredi i ruralnom razvoju;
- kontrolu podataka i dokumentacije i vršenja unutrašnje revizije;
- uspostavljanje i sprovođenje integralnog kontrolnog sistema poslova iz djelokruga rada;
- vođenje registara, evidencija i baze podataka iz djelokruga rada;
- vođenje evidencije korisnika podsticaja;
- funkcionisanje tržišnog informacionog sistema u poljoprivredi;
- čuvanje dokumentacije na osnovu koje su odobrena sredstava podsticaja;
- pripremanje izvještaja i analiza iz djelokruga rada;
- druge poslove u skladu sa zakonom;

(2) Način i postupak vršenja poslova iz stava 1 ovog člana uređuje Agencija.

Član 28

Poslove iz svoje nadležnosti Agencija vrši uz poštovanje načela zakonitosti, odgovornosti, efikasnosti, stručnosti i transparentnosti.

Član 29

- (1) Agencija može izvršavanje određenih poslova iz svog djelokruga ugovorom ustupiti drugom pravnom licu.
- (2) Agencija ne može ustupiti drugom pravnom licu izvršavanje poslova:
 - odobravanje plaćanja;
 - računovodstvene poslove;
 - plaćanje.
- (3) Agencija je odgovorna za zakonito izvršavanje poslova iz stava 2 ovog člana.

Član 30

- (1) Dokumentaciju za programe koje realizuje Agencija, a koji se finansiraju ili sufinansiraju u skladu sa ovim zakonom i programima koji se finansiraju sredstvima iz inostranih donacija, Agencija je dužna da čuva najmanje pet godina nakon njihove implementacije.
- (2) Rok iz stava 1 ovog člana, u slučaju pokretanja sudskog postupka, produžava se do pravosnažnosti sudske odluke.

Postupak za ostvarivanje prava na podsticaj

Član 32

- (1) Postupak za ostvarivanje prava na podsticaje pokreće se zahtjevom, koji se podnosi Agenciji.
- (2) Postupak iz stava 1 ovog člana može se pokrenuti i putem javnog poziva ili na drugi način, zavisno od vrste i načina podsticaja.
- (3) O ostvarivanju prava na podsticaje u postupku iz st. 1 i 2 ovog člana odlučuje Agencija.
- (4) Na rješenje iz stava 3 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
- (5) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Obaveze korisnika podsticaja

Član 33

- (1) Korisnik podsticaja odgovara za tačnost dokumentacije i podataka za ostvarivanje prava na podsticaj i namjensko korišćenje sredstava podsticaja.
- (2) Korisnik podsticaja koji je na osnovu netačne dokumentacije, odnosno prevarom ostvario pravo na korišćenje sredstava podsticaja ili je sredstva podsticaja nenamjenski koristio dužan je da vrati iznos primljenih sredstava, uvećan za iznos zatezne kamate, u roku određenom pravosnažnim rješenjem Agencije.
- (3) Korisnik podsticaja koji je sredstva dobio, odnosno koristio na način iz stava 2 ovog člana nema pravo na dodjelu podsticaja za period od dvije godine od dana donošenja pravosnažnog rješenja Agencije o vraćanju tih sredstava.

- (4) Rješenja iz st.2 i 3 ovog člana Agencija donosi na osnovu izvršene kontrole.
- (5) Korisnik podsticaja iz stava 3 ovog člana nema pravo ni na korišćenje sredstava koja se odobravaju po osnovu drugih podsticajnih mjera.
- (6) Korisnik podsticaja dužan je da čuva dokumentaciju koja se odnosi na ostvarivanje prava na podsticaje, najmanje pet godina od dana posljednje isplate sredstava podsticaja.

Minimalni kvalitet

Član 39

- (1) Minimalni kvalitet pojedinih poljoprivrednih proizvoda i hrane propisuje Ministarstvo, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zdravlja.
- (2) Propisima iz stava 1 ovog člana uređuje se, naročito:
- način proizvodnje i prerade;
 - sastojci i njihov sadržaj, uključujući dozvoljene aditive;
 - normative za dostizanje i očuvanje kvaliteta;
 - razvrstavanje;
 - označavanje.

Registar poljoprivrednih gazdinstava

Član 63

- U Registar poljoprivrednih gazdinstava (u daljem tekstu: Registar gazdinstava) obavezno se upisuju:
- poljoprivredno gazdinstvo koje podnosi zahtjev za ostvarivanje prava na podsticaj ili podršku, u skladu sa ovim zakonom;
 - proizvođač maslina koji ima najmanje 0,1 ha zasada maslina ili gaji više od 50 stabala maslina;
 - proizvođači voća u intenzivnim voćnjacima koji imaju najmanje 0,2 ha intenzivnih voćnjaka, odnosno 0,1 ha jagodičastog, bobičastog ili koštičavog voća;
 - proizvođači poljoprivrednih proizvoda namijenjenih tržištu.

XIII. SAVJET ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ

Osnivanje i zadaci

Član 69

Radi pružanja stručne pomoći u vezi sa implementacijom Strategije, Nacionalnog programa, međunarodnih sporazuma iz oblasti poljoprivrede, Agrobudžeta, Godišnjeg izvještaja o stanju u poljoprivredi i pripremi propisa, osniva se Savjet za poljoprivredu i ruralni razvoj (u daljem tekstu: Savjet).

Sastav Savjeta

Član 70

- (1) Savjet čine predstavnici:

- Ministarstva (1 član);
 - Privredne komore (1 član);
 - Unije poslodavaca (1 član);
 - Zadružnog saveza (1 član);
 - Udruženja (NVO) poljoprivrednih proizvođača na nacionalnom nivou (1 član);
 - Organizacija poljoprivrednih proizvođača na nacionalnom nivou (1 član);
 - Visokoobrazovnih i naučnih i stručnih institucija koje se bave razvojem poljoprivrede i ruralnih područja (2 člana);
 - Agencije za poslove plaćanja u poljoprivredi (1);
 - Istaknuti stručnjaci iz pojedinih oblasti poljoprivrede (2 člana).
- (2) Subjekti iz stava 1 al. 2 do 8 ovog člana predlažu članove Savjeta Ministarstvu.
- (3) Ministarstvo predlaže članove Savjeta iz stava 1 al. 1 i 9 ovog člana.
- (4) Vlada, na predlog Ministarstva, imenuje članove Savjeta.
- (5) Mandat članova Savjeta traje četiri godine.

Član 71

- (1) Ministar saziva konstitutivnu sjednicu Savjeta na kojoj se bira predsjednik, potpredsjednik i sekretar Savjeta.
- (2) Savjet donosi poslovnik o radu.
- (3) Administrativno - tehničke poslove za potrebe Savjeta obavlja Ministarstvo.
- (4) Članovima za rad u Savjetu pripada naknada iz sredstava koja se obezbjeđuju u budžetu Crne Gore, na poziciji Ministarstva.

XV. KAZNE NE ODREDBE

Član 75

- (1) Novčanom kaznom od 500 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:
- 1) ne čuva dokumentaciju vezanu za programe koji se finansiraju ili sufinansiraju u skladu sa ovim zakonom i programe koji se finansiraju sredstvima inostranih donacija, najmanje pet godina nakon implementacije tih programa (član 30);
 - 2) ne dostavi ispravnu dokumentaciju i podatke za korišćenje sredstava podsticaja, namjenski ih ne koristi i ne vrati iznos sredstava koji je primio na osnovu netačno prikazanih podataka, uvećan za iznos zatezne kamate, u propisanom roku (član 33 st. 1 i 2);
 - 3) ne čuva dokumentaciju koja se odnosi na ostvarivanje prava na podsticaj, najmanje pet godina od dana posljednje naplate (član 33 stav 6);
 - 4) ne upisuje priznate organizacije proizvođača u Registar organizacija (član 36 stav 4);
 - 5) koristi oznaku "Proizvod integralne poljoprivrede", a proizvod nije proizveden po metodama i postupcima integralnog načina poljoprivredne proizvodnje (član 43 stav 1);
 - 6) briše se ("Sl. list Crne Gore", br. 18/11;
 - 7) ne pridržava se dobre poljoprivredne prakse (član 46);
 - 8) vrši promet poljoprivrednih proizvoda i hrane suprotno zakonu (član 47);
 - 9) prodaje sa porodičnog poljoprivrednog gazdinstva proizvode ili hranu, a nijesu proizvedeni na tom gazdinstvu i ne ispunjavaju propisane opšte i posebne higijenske zahtjeve i zahtjeve kvaliteta (član 48);
 - 10) obavlja dopunsku djelatnost bez odobrenja (član 51 stav 1);

- 11) vodi Registar subjekata suprotno zakonu (član 62);
- 12) ne prijavi svaku promjenu na gazdinstvu u propisanom roku (član 64 st. 3 i 4).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200 eura do 1.500 eura.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 5.000 eura.
- (4) Za prekršaj iz stava 1 tač. 1, 2, 3, 9, 10 i 12 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 50 eura do 1.000 eura.

XVI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 76

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 77

- (1) Agencija će se osnovati do 1. januara 2011. godine.
- (2) Do osnivanja Agencije, poslove Agencije obavljaće Ministarstvo.

Član 78

Savjet će se osnovati u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

OBRAZLOŽENJE ZAKONA

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je predviđeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Crnogorsku poljoprivredu, i proizvodnju hrane u cjelini, u posljednje vrijeme karakterišu intenzivne reforme, koje idu u tri osnovna pravca:

- reforma zakonodavstva i njegova harmonizacija sa pravnom tekovinom EU;
- reforma agrarne politike - postepeno uvođenje instrumenata Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) EU;
- institucionalna reforma – jačanje postojećih i osnivanje novih institucija za primjenu agrarne politike i harmonizovane regulative u praksi.

U oblasti reforme zakonodavstva donijeto je niz zakona u oblasti bezbjednosti hrane, veterine, zdravstvene zaštite bilja, proizvodnje sjemena i sadnog materijala i dr. Pri donošenju novih zakona, Ministarstvo slijedi nekoliko važnih principa: zakoni treba da budu podsticajan pravni okvir za dalji razvoj poljoprivrede; da su zakonska rješenja realno primjenjiva u praksi i da su zakoni usklađeni sa pravnim poretkom EU i principima STO. Novi zakoni, dakle, kao i podzakonski propisi koji iz njih proističu, uređuju brojne veoma osjetljive segmente bezbjedne proizvodnje hrane i predstavljaju važne iskorake u definisanju pravnog okvira za budući razvoj.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona poljoprivredi i ruralnom razvoju usaglašen je u pogledu osnovnih zakonskih opredjeljenja u oblasti agrarne politike, uvođenja osnovnih instrumenata i mehanizama Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) EU i institucionalnih rješenja – osnivanja institucija za sprovođenje agrarne politike, i to:

32007R0718

Regulativa Komisije (EC) Br 718/2007 od 12 Juna 2007 za implementaciju Regulative Komisije (EC) Br 1085/2006 o ustanovljavanju Instrumenta za Predpristupnu Pomoć (IPA) / Commission Regulation (EC) No 718/2007 Of 12 June 2007 Implementing Council Regulation (EC) No 1085/2006 Establishing An Instrument For Pre-Accession Assistance (IPA).

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Predloženim izmjenama i dopunama ovog zakona nijesu se u principu mijenjala institucionalna rješenja iz osnovnog teksta zakona.

Članom 1 ovog zakona promijenjen je rok za donošenje Strategije proizvodnje hrane i razvoja ruralnih područja, tako da se Strategija donosi za period od 7 godina, a sve u cilju usklađivanja sa Zajedničkom poljoprivrednom politikom (ZPP) EU, koja se takođe donosi na period od 7 godina.

Članovima 2 i 11 propisuje se realizacija sredstava podsticaja za mjere ruralnog razvoja finansirane iz Instrumenta za prepristupnu pomoć Evropske unije (IPA). Naime, sticanjem statusa kandidata za članstvo u EU Crna Gora je stekla pravo da bude korisnik svih komponenti Instrumenta prepristupne pomoći IPA. Samo sticanje statusa kandidata ne podrazumijeva automatski mogućnost korišćenja sredstava, već je neophodno ispuniti dodatne uslove, koji se odnose na izradu strateških i programskih dokumenata za ove komponente, kao i uslove za dobijanje akreditacije za decentralizovano upravljanje sredstvima iz pomenutih komponenti.

Najvažniji korak u uspostavljanju sistema za decentralizovano upravljanje IPA komponenti je definisanje odgovarajućih struktura i nosilaca pojedinih aktivnosti. Operativna struktura se, shodno uslovima za decentralizovano upravljanje navedenim u evropskim regulativama 1085/2006, 718/2007, sastoji od jedne ili više implementacionih agencija koje se osnivaju u okviru državne uprave zemlje korisnice ili pod njenim direktnim nadzorom.

U cilju uspostavljanja decentralizovanog sistema upravljanja za komponentu ruralnog razvoja IPA-e, Vlada Crne Gore je imenovala Operativnu strukturu u okviru Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, koju sačinjavaju Sektor za ruralni razvoj, kao Upravljačko tijelo i Sektor za plaćanje, kao IPARD agencija. (Zaključak br.03-7161/4 od 27.10.2011. godine)

Zakonom je bilo propisano da će se osnovati organ uprave nadležan za poslove plaćanja u poljoprivredi tj. Agencija za plaćanje do kraja 2011. godine. Imajući u vidu da poseban organ uprave nije osnovan, ministarstvo je nastavilo da vrši realizaciju sredstava podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Shodno tome, a imajući u vidu pomenuti zaključak, ministarstvo će i dalje vršiti realizaciju sredstava podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju, dok će za mjere ruralnog razvoja finansirane iz Instrumenta za pretpristupnu pomoć Evropske unije (IPA), realizaciju vršiti Direktor za IPARD plaćanja Ministarstva (IPARD Agencija).

Članovima 3,4,5 i 6 izvršena su određena terminološka usklađivanja.

Članom 7 izbrisane su alineje 2 i 3 člana 63 koje se odnose na registar poljoprivrednih gazdinstava, imajući u vidu činjenicu da se proizvođači voća i maslina dovode u nejednak položaj u odnosu na ostale poljoprivredne proizvođače i samim tim nepotrebno je navoditi minimalnu površinu kao uslov.

Članom 8 izvršeno je brisanje poglavlja XIII. kojim je uređeno osnivanje savjeta za poljoprivredu i ruralni razvoj u skladu sa tačkom 4 zaključka Vlade br.06-486/2 od 14.03.2013.

Članom 9 i 12 izvršena su usaglašavanja sa Zakonom o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje.

Članom 10 je propisan rok za donošenje podzakonskih propisa potrebnih za sprovođenje ovog zakona.

Kako se predloženim izmjenama i dopunama ovog zakona nijesu u principu mijenjala institucionalna rješenja iz osnovnog teksta zakona odnosno ovim zakonom se bitno drugačije ne uređuju pitanja u odnosu na osnovni tekst zakona, javna rasprava nije sprovedena.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore.